

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7-852

(6.12.65)

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-68/1327/5053
Konu : Yazılı soru önergesi

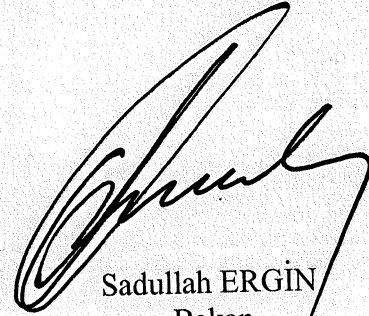
13.10.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 10/11/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.
0.10.02.00-28243 sayılı yazı,
b) 05/12/2011 tarihli ve 859/4259 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Manisa Milletvekili Erkan Akçay tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/852 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

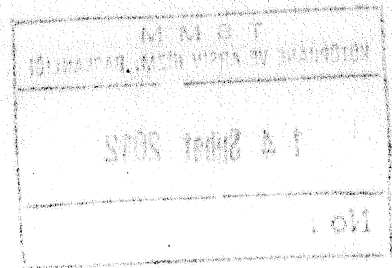
Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

7- 852
(G.K. 65)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-68/ 250/541
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 02 / 2012

Sayın Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/852 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ülkemizde yargılama sürecinin çok uzun sürmesi ve geciken adalet sebebiyle yargı kurumu sık sık eleştirilmektedir. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda, yargılama giderlerinden bir kısmını oluşturan dava dilekçesinin tebliği ve başka yerlerden getirilecek belgeler için gereken giderlerin dava açılırken peşin olarak ödenmesi hususu düzenlenmiştir. Ancak bu hüküm, tanık, davetiye masrafları, keşif veya davanın ileri aşamalarında yapılması muhtemel diğer giderler gibi hususları kapsamadığından, bu işlemler için gerekli masrafların zamanında ödenmemesi nedeniyle davalar gereksiz şekilde uzamaktadır.

Yeni Hukuk Muhakemeleri Kanununun taslağını hazırlayan Bilim Komisyonunca, yargılamanın gecikmesine sebep olan yargılama giderlerinin tahsili aşaması ayrıntılı şekilde tartışılarak, yargılama giderlerinin dava açılırken avans olarak peşin ödenmesi sistemi benimsenmiştir. Kanun Tasarısındaki bu düzenleme Türkiye Büyük Millet Meclisinde de kabul edilerek kanunlaştırılmıştır.

Yeni sisteme göre, her türlü tebligat ücretleri, keşif giderleri, bilirkişi ve tanık ücretleri gibi giderleri karşılayacak tutarın, avans olarak davacı tarafından dava açılırken yatırılması zorunluluğu getirilmiştir. Bu avansın yetmemesi durumunda ise tamamlanması için davacıya kesin süre verileceği hususu hüküm altına alınmıştır. Avans miktarının, davanın türü ve özelliklerine göre her yıl Bakanlığımızca ilân edilecek tarife göre belirlenmesi esası kabul edilmiştir. Bu çerçevede hazırlanan Gider Avansı Tarifesi 30 Eylül 2011 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Yeni düzenleme, iddiaların aksine geçerli olan yargılama giderlerine ilave bir yük getirmemektedir. Sadece, yargılamanın değişik aşamalarında ödenen yargılama giderinin, davanın başında hesaplanarak toplu şekilde tahsil edilmesi, karar kesinleştğinde ise avansın artan kısmının iade edilmesi amaçlanmıştır. Yine iddiaların aksine, her dava bakımından tanık, bilirkişi ya da keşif gideri avansı yatırılması söz konusu olmayıp, şayet davacı dilekçesinde hangi delillere dayanmış ise bunlara ilişkin avansı yatırılacaktır. Bir kez daha vurgulamak gerekir ki, yeni düzenlemedeki peşin olarak tahsil edilmesi amaçlanan avans, önceki düzenlemede dava devam ederken ilgili tarafın yatırılması gereken miktarların alınmasından ibarettir.

Öte yandan, yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olan kimselerin adli yardım kurumundan yararlanmaları da mümkün bulunmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

II- Dava açılırken adlî yardım talebinde bulunulması halinde, söz konusu talep Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemine (UYAP) işlenmekte ve davacıdan gider avansı tahsil edilmeden dava açılmış kabul edilerek dosya tevzi edilmektedir. Adlî yardım talebinin yerinde olup olmadığını değerlendirme yetkisi mahkemeye ait olup, bu talep yerinde görülmediği takdirde mahkeme, gider avansını davacıya tamamlattırmaktadır.

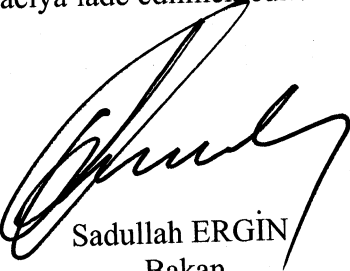
III- 30 Eylül 2011 tarihli ve 28070 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan “Hukuk Muhakemeleri Kanunu Gider Avansı Tarifesi”nin “Gider avansının iadesi” kenar başlıklı 5. maddesinde,

“(1) Gider avansının kullanılmayan kısmı hükmün kesinleşmesinden sonra davacıya iade edilir. Davacı tarafından hesap numarası bildirilmiş ise iade elektronik ortamda hesaba aktarmak suretiyle yapılır. Hesap numarası bildirilmemiş ise masrafı avanstan karşılanmak suretiyle PTT merkez ve işyerleri vasıtasıyla adreste ödemeli olarak gönderilir.

(2) Geçici hukuki koruma talebi için alınan gider avansının kullanılmayan kısmı verilen karardan sonra talep üzerine iade edilir.”

Hükmünün yer aldığı malûmlardır. Dava açılırken mahkeme veznesine yatırılan gider avansı, mahkemeler yazı işleri müdürlükleri emanet hesaplarında tutulmakta; gider avansının kullanılmayan kısmı anılan hüküm çerçevesinde davacıya iade edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan